

U svojoj 12. godini postojanja KIKI neprestano raste sa svojom malom i velikom publikom!

Možda biste rekli: još jedan u nizu mnogih filmskih festivala koje bismo na kraju krajeva mogli pogledati i *online* kao što to različite platforme omogućuju.

Zato vrijedi napomenuti da je KIKI međunarodni festival dječjega filma čije pobjednike bira dječji žiri, a sve projekcije na kojima ciljano sudjeluju djeca od predškolskoga do srednjoškolskoga uzrasta, popraćene su raspravama i diskusijom djece i mladih s filmskim kritičarom.

I ovogodišnji animirani, igrani i dokumentarni filmovi (njih 25) iz preko 20 zemalja svijeta otvaraju i pokrivaju pregršt tematika koje se ponekad čine teškima ili dalekima, a zapravo itekako primjenjivima i u našem kontekstu. Zbog lepeze tehnika i filmskih izražajnih sredstava, djeca različitih godišta u istim filmovima mogu prepoznati drugačije teme, za što je zaslužna sadržajna slojevitost, pa su tako filmovi na individualan način zanimljivi i najmlađima i najstarijima. No, budući da ni vremenski ni tematski svi ne mogu gledati sve, program je složen prema uzrastima od KIKI-ja 1 do KIKI-ja 5.

Prateći festival kroz godine i tematski analizirajući filmove, sasvim je jasno da KIKI ne bira „lake“ teme, puku zabavu i ne ograničava se na *mainstream*.

Krenimo od tematskoga bloka objedinjenoga u sintagmi drugačiji pojedinci. Drugačiji pojedinci ovaj svijet čine čudesnim mjestom, preispituju ono „uklesano u kamen“, navode na promišljanje i zazivaju izlaz iz uvriježenih okvira petrificirane svakodnevice, zbilje i normi. Čini li vam se da svaki pokušaj ukalupljivanja, homogenizacije, unifikacije u nekom trenutku vodi do pucanja mehanizma?

Drugačiji pojedinci predstavljaju i održivu i aktivističku notu, pa će tako djeca i mladi imati priliku doživjeti umjetnost kroz promišljenu reciklažu, ali i prosvjedni studentski duh u borbi protiv privatizacije sveučilišta kroz simbol otpora i aktivnoga građanstva u figuri proslavljenoga psa.

Mi smo bića zajednice i premda kreiramo svoj vlastiti identitet, naša pripadnost različitim društvenim grupama, kao i uloge koje imamo kreiraju naše djelovanje, vrijednosti i stavove. Tematski blok koji samoću suprotstavlja zajedništvu jednim svojim dijelom zanimljivo poručuje da drugi ljudi sudjeluju, odnosno pomažu u našem pronalasku sebe jer svi ćemo kad-tad pronaći svoj put, iako nam je možda skriven, a mreža nama bliskih osoba bit će tu kada i ako u toj potrazi zapnemo ili posrnemo.

Potreban je samo jedan tajni sastojak za sklapanje prijateljstva i zamjene samoće sa zajedništvom. Hrana spaja ljude i izvanzemaljska stvorenja! Radi li se o tajnom sastojku u hrani? Otvorenom srcu ili razumu? Znatiželji?

Samoća ili usamljenost ne poznaje klasne granice, a uče nas da se iskrena ljubav i prijateljstvo ne mogu kupiti. Život je prekratak da se zbog ponosa, manjka hrabrosti, povrijeđenosti ili nesporazuma ostatak života pitamo „što bi bilo kad bi bilo“. U ovom tematskom bloku dominira misao o iskoraku iz konformizma i poruka: dok se ne naučimo davati ljubav, ne možemo je ni primiti.

Animirani, dokumentarni i igrani filmovi odabrani za festival neprestano dokazuju i pokazuju maštovite i kreativne načine na koje je moguće obraditi ozbiljne i teške, tabu teme društveno-političko-povijesno-kulturnih prefiksa.

KIKI festival ne bi bio KIKI festival kada ne bi otvarao i obrađivao upravo spomenute tabu teme, teme o kojima se rado šuti, teme koje se skrivaju pod međunarodnim tepihom. Zato je tu KIKI 4 program za

više razrede osnovne škole i KIKI 5 za srednjoškolsku mladež koji se ove godine bave temama odnosno progovaraju o menstrualnom siromaštvu, maloljetničkoj trudnoći, pristupu obrazovanju žena naspram dogovorenim maloljetničkim brakovima po odgovarajućim novčanim tarifama. Nadalje, u kontinuitetu je prisutna obrada problema vršnjačkoga nasilja, a ove godine i bandi kao mjesta pripadanja i sigurnosti u odnosu na žrtve koje isto tako teže pripadanju i trendovima adolescentskih klika. KIKI ne zatvara oči pred problemom seksualnoga zlostavljanja i pedofilije s naglaskom na disfunkcionalnost sustava prijave i procesuiranja te zbrinjavanja žrtvi.

Prisutne političke, povijesne ili sivevremenske teme traume i sjećanja vežu se za holokaust, a ispod jednoga ružičastog glazbenog filma krije se i tema kriminalnog vladajućeg diktatorskog miljea.

Konstanta festivala je i ukazivanje na iscrpljivanje resursa planeta Zemlje uz pitanje o granici na kojoj ljudski napredak prelazi u pohlepu i kaos jer povijest kao učiteljica života biva potpuno zanemarena. Naše udaljavanje od prirode i njezinih zakona rezultirat će gubitkom sklada i harmonije jedine vrste koja posjeduje sposobnost promišljanja kratkoročnih i dugoročnih posljedica vlastita djelovanja.

U fokusu KIKI-ja kroz godine nezaobilazan je tematski blok filmova koji dočaravaju dječju perspektivu, način na koji djeca pristupaju stvarnosti i rješavaju probleme, svoje, a ponekad i probleme odraslih.

Od bitke na život i smrt do prijateljstva s domaćim životinjama, od skrovitih vrtova i strašnog raslinja do čudesnih svjetova i poznanstva pri izlasku na čistinu, a sve to prožeto mješavinom straha, opreza, igre i otvorenosti srca – empatijom.

Imati srca i razuma sagledati poziciju i perspektivu drugoga, osim svoju vlastitu, ili promijeniti kut gledanja kao da je neka tajna vještina, neki kodeks za koji nismo sigurni postoji li uopće.

Nedavno me jedna bivša profesorica prisjetila da društvu nedostaje empatije. Zaista, svijetu nedostaje empatije, a kronični nedostatak ove robe ne može se kupiti ili uvesti. Kronični nedostatak te robe stvorit će mašine lišene emocija.

No, sve dok ima onih koji odbijaju otuđiti se, kojima medijska i građanska pismenost dolazi ruku pod ruku s kritičkim promišljanjem, koji stvaraju da bi educirali, šokirali, natjerali na promišljanje; sve dok ima djece i odraslih koji podržavaju i raspravljaju kroz ovakve festivale, možemo svjesno reći da mi nismo objektivne mašine lišene emocija!

Neda Novosel, sociologinja i kroatologinja